

JAARVERSLAG 2021

N.V. WESTERSCHELDETUNNEL

Inhoudsopgave

1	Profiel.....	3
2	Kerncijfers	4
3	Verslag van de Raad van Commissarissen	5
4	Verslag van de directie	7
5	Jaarrekening 2021	13
6	Overige gegevens.....	32
7	Controleverklaring.....	33

1 Profiel

De N.V. Westerscheldetunnel (WST) is op 9 november 1998 opgericht om de Westerscheldetunnel te bouwen en te exploiteren. Tot onze taken behoren de tolinning, het verkeers- en incidentmanagement en het onderhoud en beheer van de Westerscheldetunnel, de Sluiskiltunnel en de toeleidende wegen.

De missie van de WST luidt:

"Optimale dienstverlening tegen zo laag mogelijke tarieven"

Doel is dat klanten de rit over onze weg en door onze tunnels positief ervaren. Dus veilig, snel en comfortabel van de ene naar de andere kant. Veiligheid is daarbij het belangrijkste aandachtspunt, zowel voor onze klanten als van onze medewerkers en de hulpdiensten.

Voor de WST is een zo hoog mogelijke beschikbaarheid essentieel. De Westerscheldetunnel is namelijk de enige verbinding tussen Zuid-Beveland en Zeeuws-Vlaanderen. Ook de Sluiskiltunnel speelt een grote rol in de mobiliteit van de regio. Het is daarom belangrijk dat beide tunnels zoveel mogelijk zonder beperkingen beschikbaar zijn. In de praktijk betekent dit dat het onderhoud zo efficiënt mogelijk en zoveel mogelijk 's nachts, op verkeersluwe momenten, wordt gepland.

Het uitgaan van zo laag mogelijke tarieven heeft tot gevolg dat financiële meevallers ten goede komen aan de klant. Zo zijn de tarieven van de WST sinds 2012 gelijk gebleven en zijn vanaf 2020 de tarieven voor de t-taggebruikers fors verlaagd. Hiermee wordt op concrete wijze invulling gegeven aan onze missie.

2 Kerncijfers

	2021	2020	2019	2018	2017
Beschikbaarheid					
Geen onregelmatigheden (%)	98,1	97,7	97,8	97,7	97,2
Verkeer					
Passages per jaar	6.937.723	6.567.366	7.746.571	7.565.315	7.184.988
Passages per dag (gem.)	19.007	17.944	21.223	20.727	19.685
Passages t-tag	4.514.730	4.344.523	5.124.996	4.989.641	4.767.564
Passages t-tag (%)	65,1	66,2	66,2	66,0	66,4
Passages veelgebruikers	1.116.032	1.022.749	1.426.342	1.353.111	1.284.330
Passages veelgebruikers (%)	16,1	15,6	18,4	17,9	17,9
Passages tolvrije dagen	137.167	71.181	139.443	113.283	115.361
Abonnementhouders	61.201	59.427	57.771	56.199	54.539
t-tags in omloop	97.511	93.677	90.433	86.885	83.141
m-tags in omloop	945	848	742	631	571
Financiën					
Tolopbrengsten (x € 1 mln.)	30,4	28,7	36,2	35,5	33,1
Opbrengst per passage (x € 1)	4,38	4,36	4,68	4,68	4,60
Netto resultaat (x € 1 mln.)	10,6	8,6	15,1	14,8	13,3
Personeel					
Bezetting (fte.)	54,9	56,9	57,7	57,4	58,0
Leeftijd (gem.)	50	49	49	48	47
Ziekteverzuim (%)	5,5	5,6	4,7	5,1	2,9
Communicatie					
Bezoekers website (gem. per dag)	519	471	731	706	693
Aantal inschrijvers Nieuwsbrief	5.744	5.713	5.288	4.938	4.667
Aantal gebruikers Mijn Tunnel	9.525	9.413	9.111	8.735	8.315
Volgers Twitter @NVWST	4.110	4.098	4.021	3.898	3.804

3 Verslag van de Raad van Commissarissen

3.1 Jaarrekening 2021

Conform de statuten heeft de directie de geconsolideerde jaarrekening over het boekjaar 2021 opgesteld en aan de Raad van Commissarissen (RvC) voorgelegd. De geconsolideerde jaarrekening is door Baker Tilly (Netherlands) N.V. gecontroleerd en van een goedkeurende verklaring voorzien. De RvC heeft in het bijzijn van de directie de geconsolideerde jaarrekening met de accountant besproken. Daarbij zijn de financiële ontwikkelingen van het bedrijf alsmede de kwaliteit van het financieel beheer aan de orde geweest.

3.2 Pré-advies

De directie legt het Jaarverslag 2021 op 19 mei 2022 ter vaststelling voor aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. De RvC adviseert de Algemene Vergadering het Jaarverslag 2021 vast te stellen.

3.3 Werkzaamheden van de Raad van Commissarissen

De RvC heeft een adviserende en toezichthoudende taak, waarbij de belangen van de vennootschap en de daarbij betrokken partijen voorop staan. De Raad vergadert altijd plenair en kent geen subcommissies. Deze werkwijze functioneert naar tevredenheid. De RvC wil op de hoogte blijven van de actuele stand van zaken binnen de organisatie. Dit gebeurt in zes reguliere vergaderingen alsmede in de benodigde bilaterale contacten. In deze contacten wordt ook aandacht besteed aan de cultuur bij de WST waarin integer handelen door medewerkers in alle lagen van de onderneming wordt nagestreefd.

Agendapunten tijdens de vergadering met de directie waren een toelichting op de gang van zaken en de ontwikkeling van de financiële resultaten aan de hand van vier kwartaalrapportages van de WST, Movenience en de Sluiskiltunnel, het jaarverslag (2020) en het beleidsplan (2022). Specifieke onderwerpen van aandacht waren in 2021 cybersecurity, het mogelijk tolvrij worden van de Westerscheldetunnel en duurzaamheid.

In de aandeelhoudersvergadering van 2 december 2020 is besloten het geplaatste kapitaal van de WST te verlagen. Begin 2021 is de nominale waarde van een aandeel gewijzigd van € 45,00 naar € 39,09 per stuk. Het kapitaal van de WST is hierdoor verlaagd met € 9.999.720,-. Dit bedrag is in 2021 uitgekeerd aan de aandeelhouder die de boekwaarde van de financiële vaste activa “deelneming NV Westerscheldetunnel” heeft verlaagd met € 9,999.720,-.

Bij toerbeurt worden de overlegvergaderingen tussen directie en Ondernemingsraad bijgewoond door één van de commissarissen. Jaarlijks, in het voorjaar, evalueert de RvC haar eigen functioneren en het functioneren van de directie.

3.4 Corporate Governance

Bij het inrichten van het Corporate Governance beleid wordt rekening gehouden met de Corporate Governance Code. Omdat de organisatie relatief klein en overzichtelijk is, is besloten een aantal zaken uit de Code anders uit te werken. Zo worden er bijvoorbeeld geen auditcommissie, remuneratiecommissie en selectie- en benoemingscommissie gehanteerd bij de WST. Duurzaamheid wordt, voor zover mogelijk en relevant, bij besluiten meegewogen. Daarbij is bijzonder dat de WST in 2033 zal ophouden te bestaan.

In 2017 is een klokkenluidersregeling bij de WST ingevoerd waardoor het voor medewerkers van de WST eenvoudiger en veiliger is geworden om misstanden of onregelmatigheden te melden. In 2021 zijn geen meldingen gedaan.

3.5 Wet Bestuur en Toezicht

Per 1 januari 2013 is de Wet Bestuur en Toezicht voor grote bv's en nv's in werking getreden. Het bestuur van de WST voldoet in het verslagjaar aan de beoogde man-vrouwverhouding. Met de samenstelling wordt voldaan aan de vereiste deskundigheid, ervaring, onafhankelijkheid en diversiteit van de Raad van Commissarissen.

3.6 WNT

De WST valt formeel niet onder de Wet Normering Topinkomens (WNT), maar conformeert zich vrijwillig aan de verantwoordingsregels hiervan.

3.7 Samenstelling van de Raad van Commissarissen

Ultimo 2021 is de samenstelling van de RvC als volgt:

**drs. ing. J.W. Hollestelle -
van Rooijen**

Zittingsperiode tot 1 januari 2024

- In functie sinds 1 januari 2016, sinds 1 september 2019 als voorzitter.
- Directeur-eigenaar Koninklijke Hollestelle Groep.
- Relevante nevenfuncties: lid Economic Board Zeeland, bestuurslid VNO-NCW Zeeland, lid, lid Raad van Commissarissen Caesar Groep, Kamerheer van Z.M. de Koning.

Mr. H.B. Hieltjes

Zittingsperiode tot 1 januari 2022

- In functie sinds 1 januari 2018.
- Burgemeester van Duiven.
- Relevante nevenfunctie: lid Raad van Commissarissen bij Brabant Water N.V.

drs. J.A.M. Koole

Zittingsperiode tot 1 september 2023

- In functie sinds 1 september 2019.
- Chief Growth Officer bij Eteck
- Relevante nevenfuncties: commissaris Vallei Auto Groep, lid van de raad van advies van ZKER.

Met ingang van 1 januari 2022 is de heer Ir. B.G.M. Voorhorst MBA benoemd als commissaris. Hij vervangt per die datum de heer Hieltjes. De heer Voorhorst is 62 jaar en bestuurslid bij Dcypher, Lid van de Raad van Commissarissen bij Energiefonds Overijssel, Lid van de Raad van Commissarissen bij ETPA Holding, Lid van de Commissie Europese Integratie en Bestuurslid van de Hidde Nijland Stichting.

4 Verslag van de directie

4.1 Inleiding

De kabinetsmaatregelen die zijn genomen om de COVID-19 uitbraak zoveel mogelijk te beperken hebben in 2020 en 2021 grote gevolgen gehad voor de WST. Met name in het eerste maanden van 2021 bleef het aantal passages fors achter op de begroting. Pas vanaf mei trad er een voorzichtig herstel op. Het aantal passages is in 2021 uitgekomen op 6,9 mln.. Dat is 5,6% meer dan in 2020, maar 1,6% minder dan begroot. Gelet op de voortdurende onzekerheid is het lastig om in te kunnen schatten of en in hoeverre er sprake zal zijn van herstel van de passages in 2022 en de daaropvolgende jaren.

Bij de bouw van de tunnel is vastgelegd dat de tolperiode loopt tot 13 maart 2033. De lobby voor een tolvrije Westerscheldetunnel, de aangenomen moties in de Tweede Kamer en vervolgens de onderzoeken naar een tolvrije Westerscheldetunnel hebben in 2021 invloed gehad op het personeel van de WST en Movenience, maar niet op de bedrijfsvoering van beide organisaties. Eind 2021 bestaat er nog geen definitieve duidelijkheid over het tolvrij worden van de Westerscheldetunnel en is ook niet duidelijk welke concrete einddatum wordt gehanteerd indien dat besluit wel wordt genomen. Meer hierover in hoofdstuk 4.2.

In mei 2021 werd bekend dat de Minister van Infrastructuur & Waterstaat (I&W) heeft besloten om het beheer en onderhoud en het verkeers- en incidentmanagement van de Sluiskiltunnel tussen 2025 en 2033 te beleggen bij de WST. Momenteel lopen er gespreken met Rijkswaterstaat (RWS) om dit besluit om te zetten naar concrete afspraken.

Door het lagere aantal passages in 2020 en 2021 en de bijgestelde verkeersprognose voor de komende jaren zijn ook de inkomsten van de bestemmingsreserve bij de Provincie Zeeland gedaald. In de Aandeelhoudersvergadering van 20 mei 2021 is over deze ontwikkelingen gesproken. In deze vergadering heeft de aandeelhouder besloten de tarieven voor 2022 niet te verhogen.

4.2 Tolvrije Westerscheldetunnel

Op 24 november 2020 is de motie Schonis aangenomen, waarin de regering wordt verzocht om in overleg met de regio te laten onderzoeken wat de sociale en economische effecten zijn van een tolvrije Westerscheldetunnel op Zeeuws-Vlaanderen en op Zeeland als geheel, en om in samenspraak met de regio onderzoek te doen naar de financiële mogelijkheden om de Westerscheldetunnel tolvrij te maken, hierbij te kijken naar verschillende bekostigingsmodellen en de Kamer hierover te informeren ten behoeve van de aanstaande kabinetsformatie.

Naar aanleiding van deze motie heeft het Rijk in samenspraak met de regio twee onderzoeksopdrachten uitgezet. De eindrapporten hiervan zijn op 8 april 2021 naar de Kamer gestuurd: "Onderzoek sociale en economische effecten tolvrije Westerscheldetunnel" (Ecorys) en "Tolvrije Westerscheldetunnel, onderzoek financiële mogelijkheden en bekostigingsmodellen" (Rebel Group).

Tijdens het Tweeminutendebat MIRT op 24 juni 2021 zijn vervolgens twee moties aangenomen over het tolvrij maken van de Westerscheldetunnel. In de motie van het lid Stoffer c.s. werd de regering verzocht om met de Provincie Zeeland in gesprek te gaan over de uitkomsten van de onderzoeken over het tolvrij maken van de Westerscheldetunnel en te bezien of er nog verdere voorbereidingen kunnen worden getroffen ten behoeve van besluitvorming over een mogelijke dekking door een nieuw kabinet. In de motie van de leden Alkaya en Van der Plas werd de regering verzocht de tolheffing zo spoedig mogelijk te beëindigen en de dekking hiervoor bijvoorbeeld te zoeken in de onderuitputting of annulering van infrastructurele projecten waarvoor geen of gering draagvlak bestaat.

In reactie op deze moties heeft de Minister van Infrastructuur en Waterstaat aan de Kamer geschreven dat ter uitvoering van de motie van het lid Stoffer, het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) en de Provincie Zeeland gezamenlijk in kaart zouden brengen welke stappen gezet moeten worden, indien door het nieuwe kabinet wordt besloten tot het vervroegd tolvrij maken van de Westerscheldetunnel.

Het Ministerie van IenW en de Provincie Zeeland hebben vervolgens in een werkgroep gezamenlijk deze stappen in kaart gebracht. Daarbij zijn de financiële/fiscale, juridische en personele/organisatorische aspecten in kaart gebracht. RWS (als onderdeel van het Ministerie) en de N.V. Westerscheldetunnel zijn betrokken bij deze werkgroep.

Het resultaat was een draaiboek dat op 15 oktober is aangeboden aan de Minister en de Gedeputeerde. In het draaiboek is het uitgangspunt dat de N.V. Westerscheldetunnel blijft bestaan en dat, indien het nieuwe kabinet daartoe besluit, er wordt overgestapt op schaduwtol waarbij het Rijk per passage de gemiste tolinkomsten zal vergoeden.

In het regeerakkoord dat op 15 december werd gepresenteerd werd duidelijk dat het nieuwe kabinet een ander voornemen heeft. In 2030 wordt een systeem van 'Betalen naar Gebruik' voor alle automobilititeit geïntroduceerd. De heffing wordt niet tijd- en plaatsgebonden en zou de 'dan nog bestaande tol-tracés, zoals de Westerscheldetunnel, de Kiltunnel en de voorgenomen doorgetrokken A15' vervangen.

4.3 Duurzaamheid

De WST heeft in 2019 een visie opgesteld die zich richt op de beperking van de CO₂-uitstoot. De doelstelling is om in 2033, wanneer het bedrijf wordt overgedragen aan de Staat, 49% minder CO₂ uit te stoten dan in 2018. De WST zet zo in op dezelfde CO₂-verarming in 15 jaar, als het Klimaatakkoord in 40 jaar. In 2020 is de visie uitgebreid met doelstellingen op het gebied van de andere aspecten van duurzaamheid. Daarbij is aangesloten op de 'Sustainable Development Goals' (SDG's) van de Verenigde Naties.

De openbare verlichting op het tracé is vervangen tijdens de tracé-afsluiting in mei en de totaalafsluiting in juni. Er zijn nieuwe armaturen geplaatst en de lampen zijn vervangen door ledverlichting. Ook de verlichting in het kabelkanaal is vervangen en is nu in delen geschakeld. De vluchtwegverlichting blijft voor de veiligheid wel continu branden. Als de calamiteitenknop ingedrukt wordt, gaat in het hele kabelkanaal de verlichting aan. In 2021 zijn in totaal 3.108 armaturen in het kabelkanaal vervangen door ledverlichting.

Kantoorgebouw Zuid, installatiegebouw Noord en toerit Zuid en de loodsen zijn in 2021 allemaal voorzien van nieuwe LED armaturen. In de loop van 2022 wordt er geen gas meer gebruikt bij de WST door de vervanging van de klimaatinstallatie in kantoor aan de Zeeuws-Vlaamse kant van de tunnel.

Het vervangen van de verlichting van de tunnel is complex en daarom is in 2021 een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd. Dat onderzoek toont aan dat bij vervanging jaarlijks circa 50% minder energie wordt gebruikt. Naast bovengenoemde argumenten is het ook in het kader van risicobeheersing verstandig om eerder afscheid te nemen van de inmiddels steeds moeilijker verkrijgbare SON-T verlichting. Bovendien kan door het vervangen van de verlichting iets worden gedaan aan de beleving voor de klant. Nu wordt de tunnel door klanten regelmatig omschreven als (te) donker. De WST gaat de geplande investering in 2022/2023 uitvoeren. In 2022 zal de vervanging technisch worden voorbereid waarna in 2023 het nieuwe verlichtingsconcept zal worden uitgerold.

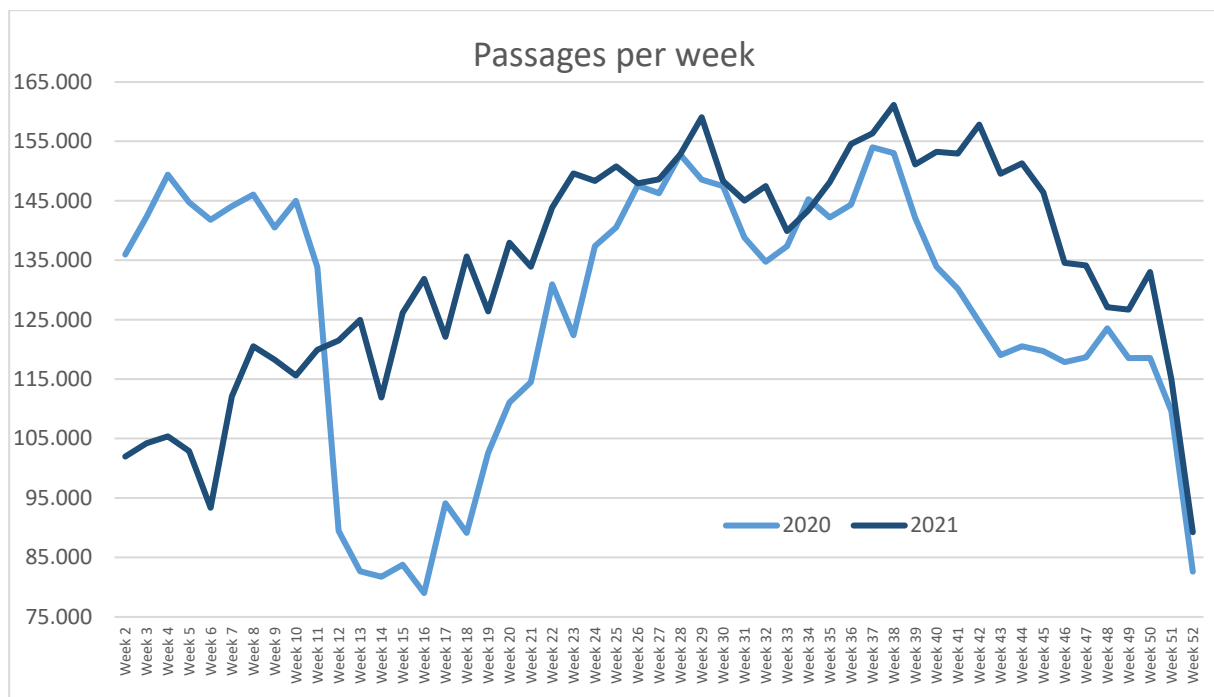
4.4 Verkeer

Tot eind 2019 lag de gemiddelde groei van het aantal passages sinds de openstelling van de Westerscheldetunnel iets boven de 3% per jaar. In 2020 en 2021 werd de WST hard getroffen door de kabinetsmaatregelen als gevolg van de uitbraak van COVID-19. Het aantal passages in 2021 is met 6,9 mln. 5,6% hoger uitgekomen dan in 2020 maar lag nog steeds 10% onder dat van 2019.

Het vrachtverkeer neemt de laatste jaren toe. Zowel in absolute zin als in een percentage van het totaal van de passages. In de top-10 met drukste dagen ooit voor categorie 4 voertuigen staan maar liefst negen dagen uit 2021.

Het aantal passages van abonneementhouders (t-tag) steeg in absolute zin met 170.207 (3,9%). Het aantal passages als percentage van het totaal daalde in 2021 tot 65,1%. Het aantal passages wat afgerekend wordt tegen het veelgebruikerstarief daalde in 2021 met 9,1% tot 1.116.032. Dat was 16,1% van het totale aantal passages.

In de volgende grafiek is het verloop van het aantal passages per maand van 2021 en 2020 weergegeven. De opeenvolgende coronamaatregelen zijn hier in de grafiek goed te volgen.

Het aantal t-tag abonnementen is in 2021 gestegen tot 61.201 (+1.774). In totaal hadden deze abonnees eind 2021 97.511 t-tags in gebruik. Dat was 3.834 meer ten opzichte van het jaar daarvoor. Afgelopen jaar zijn ruim 4,5 mln. passages met een t-tag afgerekend. 15% van alle passages wordt afgerekend met een debetcard. Van alle betalingen met een debetcard is 90% contactloos.

Ieder jaar heeft de Westerscheldetunnel zes tolvrije zaterdagen. Die stonden ook voor 2020 gepland maar vanwege COVID-19 zijn er in 2020 twee dagen uitgesteld. Deze zijn in 2021 ingehaald waardoor er in 2021 acht tolvrije dagen waren. Gemiddeld hebben 17.146 (2020: 17.795) voertuigen gebruikgemaakt van een tolvrije dag.

Onderstaande tabel toont de ontwikkeling van de passages per categorie.

Categorie	Voertuig	Passages 2021	Passages 2020	Vershil	Vershil
1	Personenauto	5.507.841	5.292.772	215.069	4,1%
2	Personenauto met aanhanger	358.739	325.027	33.712	10,4%
3	Vrachtwagen, bus	166.013	155.810	10.203	6,5%
4	Vrachtwagencombinatie	698.231	648.255	49.976	7,7%
5	Motor	38.411	38.986	-575	-1,5%
	Vrije passages op tolvrije dagen*	137.167	71.181	65.986	92,7%
	Vrije passages**	31.321	35.335	-4.014	-11,4%
Totale		6.937.723	6.567.366	370.357	5,6%

*In 2021 waren er 8 tolvrije dagen. In 2020 waren dat er 4.

**Vrije passages zijn in het tolsysteem apart geregistreerd en betroffen met name passages van hulpverleningsinstanties en eigen personeel.

4.5 Beschikbaarheid

De beschikbaarheid van de Westerscheldetunnel, waarbij zonder onregelmatigheden beide buizen volledig beschikbaar zijn voor het verkeer, kwam in 2021 uit op 98,1% (2020 97,7%). Dat is 0,1% hoger dan voorzien.

Gemiddeld wordt eens per maand 's avonds en 's nachts één tunnelbuis afgesloten in verband met onderhoudswerkzaamheden. De Westbuis en de Oostbuis zijn hiervoor in 2021 ieder in totaal 42 uur afgesloten geweest.

Naast de geplande afsluitingen is het soms ook noodzakelijk om de tunnel ad hoc af te sluiten. Net zoals voorgaande jaren zijn pechgevallen de grootste oorzaak voor afsluitingen. De Westerscheldetunnel was in 2021 in totaal ruim 26 uur dicht voor voertuigen met pech, ruim 6 uur vanwege te hoge voertuigen, bijna 4,5 uur voor incidenten en voor rommel op de rijbaan was dit ook nog eens 4,5 uur.

De langste, ongeplande afsluiting kwam door een personenauto die op 7 februari midden in de nacht bij de uitrit van de Oostbuis richting Borssele op een stilstaande strooiwagen botste. Het voertuig raakte in een slip door sneeuw op de weg en reed achterop een strooiwagen die even op de vluchtstrook stond. Voor onderzoek door de politie en voor de hele afhandeling is de Oostbuis 2 uur en 18 minuten dicht geweest.

4.6 Communicatie

Om klanten zo duidelijk en transparant mogelijk te informeren over stremmingen van de tunnel, maken we gebruik van verschillende communicatiemiddelen. Uitgangspunt daarbij is dat de klant consequent, tijdig en betrouwbaar geïnformeerd wordt op momenten dat de Westerscheldetunnel of de Sluiskiltunnel niet beschikbaar zijn. Zo kunnen gebruikers van de tunnel zich aanmelden voor email- en sms-meldingen, pushberichten ontvangen via de gratis app WSTVerkeer en @WSTVerkeer op Twitter volgen. Bij een stremming van de tunnel, is het onze prioriteit om snel en helder te communiceren over de verkeerssituatie.

Op de website kunnen bezoekers een kijkje achter de schermen nemen en wordt uitleg gegeven over belangrijke onderwerpen zoals veiligheid en onderhoud. Als er iets aan de hand is op het tracé of in de tunnel, krijgen websitebezoekers automatisch de verkeersinformatie pagina te zien (de homepage wordt dan vervangen door de verkeersinformatie pagina). Op elke pagina, staat een klein mini-blokje (widget) die van kleur verandert naar oranje of rood als er iets aan de hand is.

Overzicht aanmelding communicatiemiddelen over stremmingen

	2021	2020
E-mail alerts	3.828	3.825
SMS alerts	1.165	1.128
Volgers Twitter WSTVerkeer	4.823	4.785
Installaties app (iOS en Android)	20.356	22.379

4.7 Movenience

Movenience is een 100% dochteronderneming van de WST, die gespecialiseerd is in betaalservices die aan mobiliteit gerelateerd zijn. Dat wil zeggen: diensten die het klanten makkelijker maken om te betalen voor tol, parkeren in parkeergarages en het opladen van elektrische auto's. Movenience bedient twee soorten klanten. Enerzijds de operators: aanbieders van voertuig gerelateerde diensten, die met één van de betaalmiddelen van Movenience (t-tag, m-tag, b-tag of e-tag) betaald kunnen worden. Anderzijds de abonneementhouders: zij die gebruikmaken van deze betaalmiddelen om af te rekenen bij de aangesloten operators.

De dienstverlening voor de operators richt zich op het uitgeven van betaalmiddelen (t-tag, m-tag b-tag of e-tag), het afwickelen van financiële transacties en het debiteurenbeheer. Hiervoor beschikt Movenience over een eigen klantenservice. Tevens verzorgt Movenience de klantenservice voor de klanten van de WST en de Westerschelde Ferry.

Movenience heeft eind 2021 97.511 t-tags in bruikleen gegeven aan 61.201 abonnees. Daarmee zijn ruim 4,5 miljoen passages bij de Westerscheldetunnel afgerekend. Ook kan het parkeergeld in parkeergarages in Terneuzen betaald worden met de t-tag. Voor een vast bedrag (€ 0,75 per maand) kunnen t-tag abonnees hier gebruik van maken. Daarnaast kan, vanaf 1 april 2018, met de b-tag betaald worden bij de Westerschelde Ferry, een door Movenience ontwikkeld betaalmiddel. Met de e-tag kan het opladen van elektrische voertuigen bij openbare laadpunten in Nederland betaald worden.

4.8 Sluiskiltunnel

Op 23 mei 2015 is de Sluiskiltunnel opengesteld voor het verkeer. De Provincie Zeeland heeft het beheer en onderhoud en het verkeers- en incidentmanagement van de Sluiskiltunnel overgedragen aan de WST. Het beheer en onderhoud van de Sluiskiltunnel is gericht op het geheel van activiteiten om de infrastructuur en overige onderdelen gedurende de gehele levensduur optimaal te houden. Deze werkzaamheden omvatten onder andere controlewerkzaamheden, herstelmaatregelen, alsmede uitvoeringstaken van het onderhoud en het afstemmen van allerlei zaken met andere wegbeheerders en vergunningverleners. Daarnaast worden verplichtingen die voortvloeien uit wet- en regelgeving nageleefd, zoals onder meer de Wet aanvullende regels veiligheid wegtunnels (Warvw) en de Wegenwet.

De totale kosten voor deze werkzaamheden zijn in 2021 uitgekomen op € 2,7 mln.. Dat is binnen het beschikbare budget. De kosten zijn door de WST gedeclareerd bij de Provincie Zeeland.

In mei 2021 heeft de Minister van I&W besloten dat RWS in gesprek gaat met de WST om het beheer, onderhoud, verkeers- en incidentmanagement van de Sluiskiltunnel in de periode 2025-2033 te beleggen bij de WST. Daarbij zullen de financiële gevolgen van de reeds gemaakte afspraken en de mogelijke financiële gevolgen van de te maken afspraken over de Sluiskiltunnel inzichtelijk gemaakt worden. In de programmering heeft RWS al kosten opgenomen voor beheer, onderhoud, verkeers- en incidentmanagement voor de periode 2025-2033. Hierbij zijn de kosten voor asfaltvervangingen, personeelskosten (van RWS) en de implementatie van de LTS (Landelijke Tunnel Standaard) voornamelijk als PM posten opgenomen. Aan de implementatie LTS ligt wat de Minister betreft nog een keuze ten grondslag. Bij de vervanging van voorzieningen in de tunnel (einde economische levensduur) is de toepassing van de LTS verplicht mits inpasbaar in de bestaande civiele constructie en uit bedrijfseconomisch oogpunt rendabel.

4.9 Organisatie

In 2021 waren gemiddeld 54,9 fte werkzaam (2020 56,9 fte). Daarnaast werd 12,9 fte (2020 11,7 fte) ingehuurd. Het merendeel van deze inhuur betrof tolgaarders. De gemiddelde leeftijd van het personeel bedroeg ultimo 2021 50,4 jaar (2020 49,3 jaar). De verhouding man/vrouw was aan het eind van 2021 49% man en 51% vrouw, in 2020 was dit 48% man en 52% vrouw. Het verzuim is hoog door een aantal langdurige niet werk-gerelateerde ziektegevallen en is over geheel 2021 uitgekomen op 5,5%. In 2020 was dit nog 5,6%.

De operators en de andere leden van de calamiteitenorganisatie zijn, evenals in andere jaren, getoetst over hun kennis van verkeerskunde, het calamiteitenbestrijdingsplan en de geldende protocollen en procedures. Door de kennis jaarlijks te toetsen wordt gewaarborgd dat de operators bij incidenten de juiste veiligheids- en verkeersmaatregelen kunnen nemen en een ondersteunende rol kunnen vervullen in de communicatie met de hulpdiensten.

Het aantal functie-gerelateerde trainingen/opleidingen dat dit jaar op het programma stond was gering. De WST werkt met een opleidingshandboek waarin de verschillende verplichte opleidingen vanuit wetgeving en/of WST-beleid zijn vastgelegd. In 2021 stond alleen de training autobrandbestrijding op de planning. De opleiding calamiteitenorganisatie is dit jaar door corona in aangepaste en afgeslankte vorm doorgegaan. Verder zijn alle BHV-ers op herhaling geweest en zijn er drie nieuwe BHV-ers opgeleid. Andere opleidingen die gevolgd zijn, zijn de opleiding VCA-VOL en het e-learning traject m.b.t. Informatiebewustzijn. 12 personen hebben een individuele cursus/opleiding gevolgd.

De directie van de WST en de Ondernemingsraad (OR) hebben in 2021 vier keer overleg gehad. Tijdens deze overlegvergaderingen heeft de directie de OR geïnformeerd over ontwikkelingen binnen de WST, het jaarverslag 2020, het beleidsplan 2022 en de ontwikkelingen rondom een eventueel tolvrije Westerscheldetunnel. De OR heeft in 2021 ingestemd met de nieuwe gedragscode ICT, beleid rondom sneltesten, thuiswerkbeleid, de Risico Inventarisatie & Evaluatie en de wijziging rondom dienstverlening van de arbodienst.

4.10 Financiële ontwikkelingen in 2021

Het boekjaar 2021 is afgesloten met een positief resultaat van € 10,6 mln., tegenover € 8,6 mln. in 2020. De tolopbrengsten stegen in 2021 met € 1,7 mln. ten opzichte van 2020. Dit heeft te maken met de stijging van het aantal passages en het gestegen aandeel vrachtwagens (categorie 4). De gemiddelde opbrengst per passage is in 2021 gestegen ten opzichte van 2020 en bedraagt € 4,38.

De totale bedrijfslasten zijn met € 43,6 mln. lager dan in 2020 (€ 44,0 mln.). Het grootste deel van de kosten voor instandhouding zijn vastgelegd in een onderhoudscontract. Jaarlijks wordt onderhoud uitgevoerd aan de hand van een onderhoudsplan met jaarlijks deels verschillende activiteiten en als gevolg daarvan wisselende lasten.

De kosten van de WST liggen voor een groot gedeelte vast. De grootste kostenpost wordt gevormd door de afschrijvingen, die in sterke mate samenhangen met de bouwkosten van de tunnel. Deze worden tot en met 2033 lineair afgeschreven.

4.11 Risico's en onzekerheden

De aard van het onderhoudscontract maakt dat niet altijd een beroep kan worden gedaan op garanties. Sommige risico's komen voor rekening van de WST. De WST meent dat met dit verschoven risico in de meerjarenraming voldoende rekening is gehouden.

De WST heeft een integraal risicomanagementsysteem dat regelmatig wordt geüpdatet. Voor zover er risico's worden benoemd die te maken hebben met de Westerscheldetunnel, de gebouwen en de toeleidende wegen worden deze getoetst bij de aannemer en worden, waar mogelijk en zinvol, preventieve maatregelen genomen. Gezien de verwachtingen van de huidige en toekomstige risico's neemt de WST op dit moment geen extra beheersmaatregelen.

Voor de Westerscheldetunnel en de Sluiskiltunnel is een verzekering afgesloten met voor iedere tunnel een uitgebreide schadedekking, met een limiet van € 100 miljoen per jaar en een eigen risico van € 50.000 per aanspraak. Daarnaast is een bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering afgesloten met een maximale dekking van € 20 miljoen per jaar en een eigen risico van € 10.000 per aanspraak. De WST is voor haar inkomsten afhankelijk van ICT-systemen. Hiervoor zijn uitgebreide continuïteitsvoorzieningen aanwezig om een IT-calamiteit het hoofd te bieden, dan wel het effect daarvan te minimaliseren.

In 2010 is een overeenkomst gesloten tussen Provincie Zeeland en WST waarbij de afkoop van de exploitatiebijdrage en de uitkering van de aanwezige agioreserve is overeengekomen. In lid 4 van deze overeenkomst is tussen partijen overeengekomen dat de Provincie zorg zal dragen dat de WST altijd aan haar financiële en andere verplichtingen kan voldoen. Dit is niet van toepassing indien er sprake is van buitengewone onvoorziene omstandigheden van zodanige aard dat de Provincie Zeeland daar in redelijkheid niet aan gehouden kan worden.

In 2021 is voor de verschillende deelsystemen van de Westerscheldetunnel een complete lijst met mogelijke vervangingsmomenten opgesteld. Bij de vervangingsmomenten is nog niet gekeken of en hoe het moment van vervangen kan worden aangepast (bijvoorbeeld door meer onderhoud of een ander onderhoudsregime). Dit wordt later, voor zover aan de orde, per onderdeel bekeken. Uitgangspunt van de lijst is om vanuit technisch perspectief inzicht in de risico's te verschaffen. De lijst krijgt nu een dynamisch karakter en dat is ook de bedoeling om deze met de juiste informatie op basis van gebruik en uitgevoerde onderhoudsinspecties te blijven aanpassen.

4.12 COVID-19

De kabinetsmaatregelen die zijn genomen om de COVID-19 uitbraak zoveel mogelijk te beperken hebben in 2020 en 2021 grote gevolgen gehad voor de WST. Met name in het eerste maanden van 2021 bleef het aantal passages fors achter op de begroting. Pas vanaf mei trad er een voorzichtig herstel op. Het aantal passages is in 2021 uitgekomen op 6,9 mln. en dat is 5,6% meer dan in 2020. Het is nog wel 10% minder dan in 2019. Gelet op de voortdurende onzekerheid is het lastig om in te kunnen schatten of en in hoeverre er sprake zal zijn van herstel van de passages in 2022 en de daaropvolgende jaren. Hoewel de verwachte impact fors is komt de WST hierdoor niet in liquiditeits- of continuïteitsproblemen.

5 Jaarrekening 2021

5.1 Geconsolideerde balans per 31 december 2021 (voor winstbestemming)

Bedragen in euro's

	Ref.	2021	2020
Immateriële vaste activa		268.619	369.109
Materiële vaste activa		322.068.291	349.990.583
Vaste activa	5.6.1	322.336.910	350.359.691
Vorderingen	5.6.2	2.572.024	2.413.285
Liquide middelen	5.6.3	21.293.880	24.562.195
Vlottende activa		23.865.904	26.975.480
Totaal activa		346.202.814	377.335.172
Groepsvermogen	5.6.4	77.179.639	85.111.463
Langlopende schulden	5.6.5	237.378.574	260.657.146
Kortlopende schulden	5.6.6	31.644.601	31.566.563
Totaal passiva		346.202.814	377.335.172

5.2 Geconsolideerde resultatenrekening 2021

Bedragen in euro's

	Ref.	31-12-2021	31-12-2020
Tolopbrengsten	5.7.1	30.353.857	28.653.330
Exploitatiebijdragen	5.7.2	23.278.571	23.278.571
Overige bedrijfsopbrengsten	5.7.3	613.447	607.201
Totaal bedrijfsopbrengsten		54.245.876	52.539.102
Salarissen, pensioenen en sociale lasten	5.7.4	5.221.839	5.286.577
Uitzendkrachten	5.7.5	812.307	787.525
Afschrijvingen	5.7.6	30.426.277	30.480.010
Overige bedrijfskosten	5.7.7	7.159.094	7.445.060
Totaal bedrijfslasten		43.619.518	43.999.171
Resultaat voor belastingen		10.626.358	8.539.931
Belastingen	5.7.8	-5.091	13.440
Resultaat na belastingen		10.621.267	8.553.371
Netto resultaat na belastingen		10.621.267	8.553.371

5.3 Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2021

Bedragen in euro's

	Ref.	2021	2020
Netto omzetresultaat		10.626.358	8.539.931
Aanpassingen voor:			
Afschrijvingen (im-)materiële vaste activa	5.6.1	30.426.277	30.480.010
Mutatie exploitatiebijdrage	5.6.5	-23.278.571	-23.278.571
		7.147.706	7.201.438
Veranderingen in werkkapitaal:			
Vorderingen	5.6.2	-158.739	44.685
Kortlopende schulden	5.6.6	78.039	306.299
		-80.700	350.984
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		17.693.363	16.092.353
Betaalde vennootschapsbelasting		-5.091	13.440
		-5.091	13.440
Kasstroom uit operationele activiteiten		17.688.272	16.105.793
(Des)investeringen immateriële vaste activa	5.6.1	-23.022	-49.821
Investeringen materiële vaste activa	5.6.1	-2.380.475	-2.474.496
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-2.403.497	-2.524.317
Betaald dividend	5.6.4	-8.553.371	-15.129.779
Betaald kapitaal	5.6.4	-9.999.720	
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		-18.553.091	-15.129.779
Netto kasstroom		-3.268.317	-1.548.304
Mutatie geldmiddelen			
Geldmiddelen per 1 januari	5.6.3	24.562.195	26.110.499
Afname resp. toename geldmiddelen		-3.268.317	-1.548.304
Geldmiddelen per 31 december		21.293.879	24.562.195

5.4 Algemene toelichting

Algemeen

De activiteiten van de N.V. Westerscheldetunnel (WST), statutair gevestigd te Borssele (KvK nummer 22040203) aan de Westerscheldetunnelweg 1, bestaan uit het exploiteren en in stand houden van de Westerscheldetunnel inclusief de aansluitende wegen. Het exploiteren uit zich onder andere in het heffen van tol voor de passage door de Westerscheldetunnel. Er is een geautomatiseerde betaling mogelijk door middel van de t-tag of m-tag. Daarnaast kan er betaald worden met een aantal creditcards, met debetcards (PIN), verschillende tankpassen en contant.

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving. De jaarrekening is opgesteld in euro's. In de balans, de resultatenrekening en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Vergelijking voorgaand boekjaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar.

Continuïteit

Tijdens het Tweeminutendebat MIRT op 24 juni 2021 zijn twee moties aangenomen over het tolvrij maken van de Westerscheldetunnel. In de motie van het lid Stoffer c.s. wordt de regering verzocht om met de provincie Zeeland in gesprek te gaan over de uitkomsten van de onderzoeken over het tolvrij maken van de Westerscheldetunnel en te bezien of er nog verdere voorbereidingen kunnen worden getroffen ten behoeve van besluitvorming over een mogelijke dekking door een nieuw kabinet. In de motie van de leden Alkaya en Van der Plas wordt de regering verzocht de tolheffing zo spoedig mogelijk te beëindigen en de dekking hiervoor bijvoorbeeld te zoeken in de onderuitputting of annulering van infrastructurele projecten waarvoor geen of gering draagvlak bestaat.

In reactie op deze moties heeft de Minister van Infrastructuur en Waterstaat aan de Kamer geschreven dat ter uitvoering van de motie van het lid Stoffer, het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) en de Provincie Zeeland gezamenlijk in kaart zullen brengen welke stappen gezet moeten worden, indien door het nieuwe kabinet wordt besloten tot het vervroegd tolvrij maken van de Westerscheldetunnel. Het Ministerie van IenW en de Provincie Zeeland hebben vervolgens in een werkgroep gezamenlijk deze stappen in kaart gebracht. Daarbij zijn de financiële/fiscale, juridische en personele/organisatorische aspecten in kaart gebracht. Rijkswaterstaat (als onderdeel van het Ministerie) en de N.V. Westerscheldetunnel zijn betrokken bij deze werkgroep. Het resultaat was een draaiboek dat op 15 oktober is aangeboden is aan de Minister en de Gedeputeerde. In het draaiboek is het uitgangspunt dat de N.V. Westerscheldetunnel blijft bestaan en dat, indien het nieuwe kabinet daartoe besluit, er wordt overgestapt op schaduwtoel waarbij het Rijk per passage de gemiste toelinkomsten zal vergoeden.

In het regeerakkoord dat op 15 december werd gepresenteerd werd duidelijk dat het nieuwe kabinet een ander voornemen heeft. In 2030 wordt een systeem van 'Betalen naar Gebruik' voor alle automobilititeit geïntroduceerd. De heffing wordt niet tijd- en plaatsgebonden en zou de 'dan nog bestaande tol-tracés, zoals de Westerscheldetunnel, de Kiltunnel en de voorgenomen doorgetrokken A15' vervangen.

De invoering van het eventueel tolvrij maken van de Westerscheldetunnel is afhankelijk van diverse factoren, maar wordt niet verwacht binnen een periode van 12 maanden na 19 mei 2022. Op basis hiervan is de jaarrekening opgesteld op basis van continuïteit. Besluitvorming om eerder dan 2033 te stoppen met tolheffing kan gevolgen hebben op de materiële activa en de langlopende schulden.

Schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de directie van WST zich verschillende oordelen en maakt schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen (zoals de einddatum van de tolperiode). Indien het voor het vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen, inclusief de bijbehorende veronderstellingen, opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

Consolidatie

In de consolidatie zijn de financiële gegevens van de WST en haar 100% groepsmaatschappij Movenience B.V. (gevestigd te Goes) opgenomen. Intercompany transacties en resultaten en onderlinge vorderingen en schulden tussen de WST en Movenience worden geëlimineerd.

Verbonden partij

Als verbonden partij worden alle rechtspersonen aangemerkt waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij.

Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Er is geen sprake van vreemde valuta. Betaalde dividenden zijn opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Algemeen

Activa en passiva (met uitzondering van het groepsvermogen) worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

De vennootschap beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde.

Immateriële vaste activa

Het betreft hier de uitgaven in het kader van aanschaf van software plus bijkomende projectkosten van het backoffice systeem TIPS. Zij worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten onder aftrek van lineaire afschrijvingen over de geschatte economische levensduur.

Materiële vaste activa

De aanleg van de Westerscheldetunnel, de toeleidende wegen en de aansluitende werken worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende een periode van dertig jaar. Tijdens de bouwfase van de Westerscheldetunnel is het saldo van alle uitgaven en inkomsten toegerekend aan de aanleg van de tunnel. Voor de balans betekende dit dat het saldo werd geactiveerd als materiële vaste activa, onder de post 'tunnel'. Tot aan de openstelling per 14 maart 2003 is hierop niet afgeschreven.

Gebouwen en overige vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de geschatte economische levensduur tenzij daardoor de boekwaarde op de einddatum (13 maart 2033) groter is dan € 1. In die gevallen wordt afgeschreven tot de einddatum. De vaste activa die nog in uitvoering zijn worden apart gerubriceerd. Over deze laatste categorie wordt pas afgeschreven als het actief gereed en in gebruik genomen is. Als ondergrens voor investeringen geldt een bedrag van € 50.000,-.

Voor (regulier) onderhoud is in 2013 een twintigjarig onderhoudscontract gesloten met een aannemers-combinatie (lopend tot maart 2033). Er worden volgens een vooraf bepaald schema onderhoudswerkzaamheden verricht en termijnbetalingen gedaan. Kosten van (regulier) onderhoud aan de tunnel en de bedrijfsgebouwen worden verantwoord in de resultatenrekening.

Groot onderhoud wordt tot maart 2033 niet verwacht of als investering in materiële vaste activa geboekt.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Handelsvorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas- en banktegoeden en worden gewaardeerd op nominale waarde. De WST neemt sinds 1 januari 2003 deel aan het Schatkistbankieren als Rechtspersoon met een Wettelijke Taak (RWT) die met hun publieke liquide middelen verplicht deelnemen aan Schatkistbankieren. Ter

bevordering van het vereiste inzicht heeft de WST deze rekening-courant positie onder liquide middelen verantwoord.

Langlopende schulden

Langlopende schulden worden bij de eerste waardering gewaardeerd tegen reële waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de schulden worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan en waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is in te schatten.

Operationele leasing

Leasecontracten waarbij een groot deel van de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom niet bij de vennootschap ligt, worden verantwoord als operationele leasing. Verplichtingen uit hoofde van operationele leasing worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de resultatenrekening over de looptijd van het contract.

Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de tunnelpassages, de exploitatiebijdragen en de kosten en andere lasten over het jaar. De resultaten op transacties worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd, verliezen reeds zodra zij voorzienbaar zijn.

Tolopbrengsten

Tolopbrengsten omvatten de opbrengsten uit passages van vervoersmiddelen gedurende het verslagjaar inclusief kortingen in verband met abonnementen en dergelijke.

Exploitatiebijdrage

De Provincie Zeeland heeft de jaarlijkse exploitatiebijdrage aan de WST vanaf 2010 afgekocht tegen een eenmalige som van € 540 mln. Vanaf 2010 tot en met 2033 valt de afkoopsom jaarlijks lineair vrij ten gunste van de winst- en verliesrekening.

Kosten

De kosten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. De afschrijvingen op de Westerscheldetunnel worden gebaseerd op een exploitatieduur van dertig jaar vanaf 14 maart 2003. Op overige vaste activa wordt lineair afgeschreven op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. De afschrijvingstermijn van overige activa varieert van drie tot twintig jaar, afhankelijk van de geschatte economische levensduur van het actief.

Periodiek betaalbare beloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst- en verliesrekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Pensioenlasten

De WST heeft de pensioenregeling verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. De over het verslagjaar verschuldigde premie wordt als last verantwoord. De pensioenregeling is ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds ABP. WST heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het ABP, anders dan het voldoen van hogere toekomstige premies.

Financiële baten en lasten

De renteopbrengsten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva.

Belastingen

Per 1 januari 2016 is de wet 'Modernisering Vpb-plicht overheidsondernemingen' in werking getreden. Op 27 juli 2015 heeft de belastingdienst bevestigd dat de WST terecht een beroep doet op de vrijstelling in de nieuwe wetgeving voor wat betreft de activiteiten die voortvloeien uit de Tunnelwet Westerschelde.

Op 4 december 2015 heeft de belastingdienst vervolgens ook bevestigd dat ook de dienstverlening van de WST voor de Provincie (inzake de Sluiskiltunnel) is vrijgesteld.

5.5 Financiële instrumenten

Valutarisico

De WST kent door haar specifieke werkzaamheden geen valutarisico. Alle transacties vinden plaats in euro's.

Liquiditeitsrisico

De WST kent door haar specifieke werkzaamheden geen liquiditeitsrisico.

Renterisico

De vennootschap kent geen rentedragende vorderingen en/of schulden, waardoor er geen risico bestaat op fluctuaties van de rente op langere termijn.

Kredietrisico

De WST kent geen grote concentraties van kredietrisico. Opbrengsten worden gerealiseerd tegen contante betaling of met behulp van de 't-tag', waarvoor geldt dat klanten vooruit moeten betalen. Binnen de organisatie zijn maatregelen getroffen die voorkomen dat gebruikers van de t-tag kunnen blijven passeren wanneer hun uitstaande saldo een bepaalde grens overschrijdt.

5.6 Toelichting op de geconsolideerde balans

5.6.1 Vaste activa

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa betreffen de uitgaven voor het backoffice systeem voor de t-tagtransacties (TIPS) inclusief de daaraan verbonden website voor het deel dat gebruikt wordt in combinatie met TIPS. De investeringen in TIPS worden in 5 jaar afgeschreven.

Bedragen in euro's

	TIPS	Activa in uitvoering	Totalen
1 januari 2021			
Verkrijgingsprijs	4.860.680		4.860.680
Cumulatieve afschrijvingen	-4.491.572		-4.491.572
Boekwaarde	369.108		369.109
Mutaties 2021			
Investeringsprijs	9.486	13.535	23.021
Verkrijgingsprijs desinvestering	-150.005		-150.005
Cum. afschrijving desinvestering	150.005		150.005
Afschrijvingen	-123.511		-123.511
	-114.025	13.535	-100.490
31 december 2021			
Verkrijgingsprijs	4.720.161	13.535	4.733.696
Cumulatieve afschrijvingen	-4.615.083		-4.615.083
Boekwaarde	255.083	13.535	268.619

Materiële vaste activa

Het actief '*Tunnel*' betreft de totale bouwkosten van de Westerscheldetunnel met de toeleidende wegen en het Tolplein, de aansluitende werken en de tunnelbesturing. Verder wordt een onderscheid gemaakt in investeringen in '*Gebouwen*', '*Overige vaste activa*' en '*Activa in uitvoering*'.

In de navolgende tabel is het verloop van de totale post materiële vaste activa weergegeven:

Bedragen in euro's

	Tunnel	Gebouwen	Overige	Activa in uitvoering	Totalen
1 januari 2021					
Verkrijgingsprijs	824.243.970	7.009.566	7.182.787	140.064	838.576.388
Cumulatieve en afschrijvingen	-478.079.897	-4.117.719	-6.388.189		-488.585.805
Boekwaarde	346.164.073	2.891.847	794.598	140.064	349.990.583
Mutaties 2021					
Investeringsprijs	1.789.151		105.244	486.080	2.380.475
Verkrijgingsprijs desinvestering			-958		-958
Cum. afschrijving desinvestering			958		958
Afschrijvingen	-29.486.381	-546.120	-270.266		-30.302.767
Mutatie	-27.697.230	-546.120	-165.022	486.080	-27.922.292
31 december 2021					
Verkrijgingsprijs	826.033.121	7.009.566	7.287.073	626.144	840.955.904
Cumulatieve en afschrijvingen	-507.566.278	-4.663.839	-6.657.496		-518.887.613
Boekwaarde	318.466.843	2.345.727	629.577	626.144	322.068.291

Het afschrijvingspercentage van het actief tunnel en het actief gebouwen is jaarlijks 3,33% tenzij door dit percentage de boekwaarde op de einddatum van de WST groter is dan € 1. In dat geval wordt afgeschreven tot de einddatum (13 maart 2033). Bij de overige vaste activa (waaronder de overige activa in de categorieën Tunnel en Gebouwen) worden verschillende afschrijvingstermijnen (variërend van 5% tot 20%) toegepast.

Het totaal van de in gebruik genomen investeringen bedraagt € 1,9 mln. Het grootste deel (€ 1,0 mln.) was voor het vervangen van de verlichting en de vervanging van de DRIPS (€ 0,5 mln.).

Voor de verdubbeling van het noordelijk wegtracé is gebruik gemaakt van een perceel grond waarvan het juridisch eigendom nog niet berust bij de WST doordat de koopakte nog bij de notaris moet passeren. Omdat de WST het bedrijfseconomisch eigendom heeft is het perceel grond met een waarde van € 0,4 mln. geactiveerd.

Eind 2021 was er € 0,6 mln. aan activa in uitvoering.

5.6.2 Vorderingen

Een specificatie van de 'Vorderingen' staat in onderstaande tabel.

Bedragen in euro's

	31-12-2021	31-12-2020
Debiteuren	570.373	483.537
Doorbelasting aan Provincie Zeeland	940.508	950.463
Vooruitbetaalde bedragen	137.738	102.885
Omzetbelasting in schuld tegoeden op t-tag	878.825	845.841
Te ontvangen bedragen	44.579	30.559
Totaal	2.572.024	2.413.285

De doorbelasting aan de Provincie Zeeland betreft de kosten die, op grond van de BOVI-overeenkomst, in het 4^e kwartaal door de WST zijn betaald voor de Sluiskiltunnel.

5.6.3 Liquide Middelen

Het saldo 'Liquide middelen' bestaat uit de kas- en banksaldi en wordt gewaardeerd tegen nominale waarde.

De WST neemt sinds 1 januari 2003 deel aan het Schatkistbankieren als Rechtspersoon met een Wettelijke Taak (RWT) die met hun publieke liquide middelen verplicht deelnemen aan Schatkistbankieren. Het saldo op de rekening courant van het Ministerie van Financiën wordt gerepresenteerd onder liquide middelen.

Bedragen in euro's

	31-12-2021	31-12-2020
Kas	39.036	52.351
Rekening courant	1.320.106	822.209
Rekening courant Ministerie van Financiën	19.934.738	23.687.635
	21.293.880	24.562.195

De rekening-courant posities zijn na opvragen binnen 24 uur direct opeisbaar.

5.6.4 Eigen vermogen

Het eigen vermogen wordt in de toelichting op de balans in de enkelvoudige jaarrekening nader toegelicht.

5.6.5 Langlopende schulden

De Provincie Zeeland heeft haar verplichting met betrekking tot de exploitatiebijdrage in 2010 afgekocht tegen een eenmalige som van € 540 mln. Vanaf 2010 tot en met 2033 valt de afkoopsom jaarlijks vrij ten gunste van de winst- en verliesrekening. Aangezien deze vrijval op lineaire wijze geschiedt, gaat het jaarlijks om hetzelfde bedrag van € 23.278.571.

Bedragen in euro's

	31-12-2021	31-12-2020
Vooruit ontvangen exploitatiebijdrage Provincie Zeeland	237.378.574	260.657.146

Bedragen in euro's

Vooruit ontvangen exploitatiebijdrage > 5 jaar	144.264.290
--	--------------------

5.6.6 Kortlopende schulden

Schulden die op korte termijn door derden opeisbaar zijn, zijn als volgt te specificeren:

Bedragen in euro's

	31-12-2021	31-12-2020
Vooruit ontvangen exploitatiebijdrage Provincie	23.278.571	23.278.571
Nog niet verbruikte tegoeden op t-tags	5.063.706	4.873.653
Crediteuren	646.885	760.482
Belastingen en premies sociale verzekeringen	1.209.413	953.180
Te betalen pensioenpremie	8.772	8.655
Overige schulden	1.437.254	1.692.021
Totaal	31.644.601	31.566.563

De Provincie Zeeland en de WST hebben een overeenkomst gesloten voor de afkoop van de exploitatiebijdrage tegen een eenmalige som van € 540 mln. Deze vrijval geschiedt op lineaire wijze. De post 'Vooruit ontvangen exploitatiebijdrage Provincie' betreft het deel dat binnen een jaar vrijvalt.

De post 'Nog niet verbruikte tegoeden op t-tags van klanten' geeft het saldo inclusief BTW weer. Door de vennootschap zijn geen (on)voorwaardelijke zakelijke zekerheden gesteld aan haar schuldeisers voor de aflossing van de schulden.

5.7 Toelichting op de geconsolideerde resultatenrekening

5.7.1 Tolopbrengsten

De tolopbrengsten stegen in 2021 met € 1,7 mln. ten opzichte van 2020. Dit heeft te maken met de stijging van het aantal passages en het gestegen aandeel vrachtwagens (categorie 4). De gemiddelde opbrengst per passage is in 2021 gestegen ten opzichte van 2020 en bedraagt € 4,38.

Bedragen in euro's

Categorie	Voertuig	Realisatie 2021	Realisatie 2020
1	personenauto	8.880.177	6.895.280
1A	cat. 1 met abonnement	7.308.770	8.628.116
2	cat. 1 met aanhanger	762.000	790.952
2A	cat. 2 met abonnement	882.712	697.846
3	vrachtwagens, bussen	1.021.627	646.999
3A	cat. 3 met abonnement	720.612	978.313
4	cat. 3 met aanhanger	5.087.362	5.219.094
4A	cat. 4 met abonnement	5.620.164	4.725.436
5	motor	27.129	42.930
5A	motor met abonnement	43.306	28.365
Totalen		30.353.857	28.653.330

5.7.2 Exploitatiebijdrage

Bedragen in euro's

	2021	2020
Exploitatiebijdrage	23.278.571	23.278.571

De exploitatiebijdrage van de Provincie is in 2010 afgekocht voor € 540 miljoen. Vanaf 2010 tot en met 2033 valt de exploitatiebijdrage jaarlijks vrij ten gunste van de winst- en verliesrekening. Aangezien deze vrijval op lineaire wijze geschiedt, gaat het jaarlijks om hetzelfde bedrag (€ 23.278.571), rekening houdend met het einde van de exploitatieperiode op 14 maart 2033.

5.7.3 Overige bedrijfsopbrengsten

Bedragen in euro's

	2021	2020
Overige opbrengsten	613.447	607.201

Onder de overige opbrengsten wordt onder andere de doorbelasting verantwoord van de bruto loonkosten van de onderhoudsdeskundigen en de medewerkers Beheer & Onderhoud (in totaal 2,3 fte) voor hun werkzaamheden aan de Sluiskiltunnel. De brutolonen zijn vermeerderd met sociale lasten, pensioenkosten en een opslag voor de overige ondersteuning van verschillende disciplines binnen de WST. Deze doorbelasting van € 286.900 (in 2020: € 281.300) komt ten laste van de Provincie Zeeland.

Een bedrag van € 161.000 betreft de doorbelasting van de dienstverlening van Movenience en de WST aan de Westerschelde Ferry B.V..

5.7.4 Salarissen, pensioenen en sociale lasten

In 2021 waren gemiddeld 54,9 fte werkzaam (2020 56,9 fte). Alle medewerkers waren in Nederland werkzaam. Onderstaand de specificatie van de kosten voor salarissen, sociale lasten en pensioenen.

Bedragen in euro's

	2021	2020
Salarissen	3.672.347	3.651.795
Sociale lasten	522.112	595.492
Pensioenlasten	576.163	534.023
Overige personeelskosten	451.217	505.267
Totaal	5.221.839	5.286.577

Bezoldiging directie

De bezoldiging van de directie in het verslagjaar betreft de algemeen directeur drs. H.T.W.J.M. Schoenmakers MMO. De duur van het dienstverband in 2021 en 2020 betreft 12 maanden. De omvang bedraagt in 2021 31 uur per week en in 2020 32 uren per week. Met ingang van 1 mei 2020 heeft de directie van de WST een nevenfunctie (0,3 fte.) als directeur van de B.V. NEA en de B.V. GKN.

Bedragen in euro's

	2021	2020
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	134.243	134.034
Beloningen betaalbaar op termijn	16.396	17.402
Totaal	150.639	151.436

Bezoldiging Raad van Commissarissen

Bedragen in euro's

Naam	Functie	2021	2020
Mr. H.B. Hieltjes	Lid RvC	10.679	10.217
Drs. ing. J.W. Hollestelle-Van Rooijen	Voorzitter	15.776	15.141
Drs. J.A.M. Koole	Lid RvC*	10.802	10.294
Totaal		37.256	35.652

De WST valt formeel niet onder de Wet Normering Topinkomens (WNT) maar conformeert zich vrijwillig aan de verantwoordingsregels hiervan. De beloning van de directie en de Raad van Commissarissen. overschrijdt de norm niet.

5.7.5 Uitzendkrachten

Uitzendkrachten worden hoofdzakelijk ingezet voor het innen van tol en vormen een flexibele schil waarmee ingespeeld kan worden op het wisselende verkeersaanbod. De kosten voor uitzendkrachten zijn als volgt te specificeren:

Bedragen in euro's

	2021	2020
Uitzendkrachten	812.307	787.525

5.7.6 Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn als volgt te specificeren:

Bedragen in euro's

	2021	2020
Afschrijving immateriële vaste activa	123.511	146.393
Afschrijving materiële vaste activa	30.302.766	30.333.617
Totaal	30.426.277	30.480.010

5.7.7 Overige bedrijfskosten

De overige bedrijfskosten zijn als volgt te specificeren:

Bedragen in euro's

	2021	2020
In stand houden	5.033.988	4.989.173
Communicatie	133.417	175.671
ICT	623.625	666.599
Algemene kosten*	1.363.367	1.613.481
Bijzondere bedrijfskosten	4.697	136
Totaal	7.159.094	7.445.060

*In de algemene kosten zijn ook kosten voor sponsoring opgenomen. In 2021 betreft dit een bedrag van € 17.850 en in 2020 een bedrag van € 26.772.

In stand houden

Voor het onderhoud aan de Westerscheldetunnel is in 2013 een 20-jarig contract afgesloten met een aannemerscombinatie. De kosten betreffen de uitwerking van een onderhoudsplan met jaarlijks deels verschillende activiteiten en als gevolg daarvan wisselende lasten en zijn te beschouwen als regulier onderhoud. De hieraan gerelateerde uitgaven vormen de belangrijkste post binnen deze kostensoort. Daarnaast omvat dit ook kleinere onderhoudsuitgaven aan gebouwen, de aanschaf van reserveonderdelen voor het tolsysteem, bergingskosten, kosten in verband met schades en aanschaf van gereedschappen.

Accountantskosten

Onderstaande honoraria betreffen uitsluitend de werkzaamheden die bij de vennootschap en de in de consolidatie betrokken deelneming zijn uitgevoerd door accountantsorganisaties en onafhankelijke externe accountants zoals bedoeld in art. 1, lid 1 Wta (Wet toezicht accountantsorganisaties).

Bedragen in euro's

	2021	2020
Controle van de jaarrekening	33.500	28.400
Andere controlewerkzaamheden	-	-
Fiscale advisering	-	-
Andere niet-controlediensten	1.000	1.000
Totaal	34.500	29.400

5.7.8 Belastingen

De WST is vrijgesteld van vennootschapsbelasting. Daardoor wijkt de belastingdruk in 2021 af van de nominale belastingdruk van 25%. De opgenomen vennootschapsbelasting betreft Movenience.

5.8 Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

Hypotheek

De gronden waarop het tracé van de Westerscheldetunnel zich bevindt, zijn in eigendom van de Staat. Ter uitvoering van de exploitatie van de Westerscheldetunnel heeft de Staat ten behoeve van de WST een tijdelijk erfpachtrecht en een tijdelijk opstalrecht gevestigd op de gronden van het tracé. Deze zakelijke rechten eindigen op het moment dat de exploitatie van de Westerscheldetunnel door de WST beëindigd wordt, derhalve naar verwachting in maart 2033, en wel tegen betaling van een symbolisch bedrag door de Staat aan de WST. Daarnaast heeft de Staat op het moment van beëindiging van de exploitatie door de WST, een kooprecht op de dan aanwezige roerende goederen tegen betaling van eveneens een symbolisch bedrag. Ter nakoming van de verplichtingen van de WST ten aanzien van het beëindigen van de zakelijke rechten en de uitoefening van de hiervoor genoemde koopoptie is door de WST een recht van hypotheek a € 825 mln. verstrekt aan de Staat. De jaarlijkse erfpacht bedraagt circa € 40.000.

Overeenkomst Westerscheldetunnel

In de in het kader van de aandelenoverdracht in 2009 afgesloten 'Overeenkomst Westerscheldetunnel' zijn nadere afspraken gemaakt over de voorwaarden waaronder overdracht van de WST aan de Staat plaats moet gaan vinden. Daarbij wordt er vanuit gegaan dat de overdracht van de infrastructuur plaatsvindt bij het vervallen van de Tunnelwet en dat de Staat 10 jaar voor overdracht inzicht krijgt in de onderhoudsplannen van de WST. Daarna zal de Staat in de periode vanaf 8 jaar voor overdracht bijdragen in de kosten van grote investeringen en/of vervangingen (minimale omvang € 0,5 mln.), op basis van de bedrijfseconomische restlevensduur van de investering na het overdrachtsmoment.

Overeenkomst afkoop exploitatiebijdrage

In 2010 is een overeenkomst gesloten tussen Provincie en WST waarbij de afkoop van de exploitatiebijdrage en de uitkering van de aanwezige agioreserve is overeengekomen. In lid 4 van deze overeenkomst is tussen partijen overeengekomen dat de Provincie zorg zal dragen dat de WST altijd aan haar financiële en andere verplichtingen kan voldoen. Dit is niet van toepassing indien er sprake is van buitengewone onvoorziene omstandigheden van zodanige aard dat de Provincie Zeeland daar in redelijkheid niet aan gehouden kan worden.

Sluiskiltunnel

De WST en de Provincie Zeeland hebben in 2015 een BOVI-overeenkomst getekend waarin afspraken zijn gemaakt over de rolverdeling tussen de WST als materieel beheerder en de Provincie als opdrachtgever. Overeengekomen is dat de WST gedurende tien jaar het beheer en onderhoud en het verkeers- en incidentmanagement gaat verzorgen. Gemaakte uitgaven door WST inzake de Sluiskiltunnel worden vergoed door de Provincie Zeeland. Daarmee loopt de WST geen financieel risico.

Operationele risico's

Met de operationele risico's worden de risico's bedoeld die optreden ten aanzien van het exploiteren van de tunnel. Dit omvat risico's ten gevolge van onder meer ongevallen, technische mankementen en rampen die tot stremming van en schade aan de tunnel kunnen leiden. Deze risico's worden regelmatig geëvalueerd. Voor de Westerscheldetunnel en de Sluiskiltunnel is een verzekering afgesloten met voor iedere tunnel een uitgebreide schadedekking, met een limiet van € 100 miljoen per jaar en een eigen risico van € 50.000 per aanspraak. Daarnaast is een bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering afgesloten met een maximale dekking van € 20 miljoen per jaar en een eigen risico van € 10.000 per aanspraak.

Onderhoudsverplichtingen

Door de aard van het huidige onderhoudscontract, met een looptijd van twintig jaar, kan er niet in alle gevallen een beroep worden gedaan op garanties en komen sommige risico's voor rekening van de WST. In de meerjarenraming is met dit verschoven risico zo goed mogelijk rekening gehouden.

Voor het 'In stand houden' van de activa zijn verplichtingen aangegaan betreffende het onderhoud van de installaties, wegen en kunstwerken en de tunnel. Dit betreft een 20-jarige onderhoudsovereenkomst met WM die op 14 maart 2013 is ingegaan. Hiervoor geldt ultimo 2021 een nominale verplichting van € 22,1 mln. WM heeft ten gunste van de WST een borg ter grootte van € 0,25 mln. afgegeven.

Bedragen in euro's

Verplichting < 1 jaar	1.908.619
Verplichting > 1 jaar en < 5 jaar	8.214.868
Verplichting > 5 jaar	11.976.776
Onderhoudsverplichting per 31-12-2021	22.100.263

Diverse verplichtingen

De verplichtingen uit verzekeringen en ICT betreft een bedrag van € 2,4 mln.. Daarnaast is er tot 2033 een opstalrecht ten gunste van het Rijksvastgoedbedrijf Ministerie van Binnenlandse Zaken ter grootte van € 0,5 mln. De overige verplichtingen hebben een waarde van € 2,5 mln.. Deze verplichtingen kennen een looptijd korter dan vijf jaar.

Vennootschapsbelasting

Op 27 juli 2015 heeft de belastingdienst bevestigd dat de WST terecht een beroep doet op de vrijstelling in de nieuwe Wet Modernisering Vpb-plicht overheidsondernemingen voor wat betreft de activiteiten die voortvloeien uit de Tunnelwet Westerschelde. Op 4 december 2015 heeft de belastingdienst vervolgens ook bevestigd dat ook de dienstverlening van de WST voor de Provincie (inzake de Sluiskiltunnel) is vrijgesteld.

In 2017 is een vaststellingsovereenkomst getekend waarin is overeengekomen dat de WST geen fiscale balans en resultatenrekening hoeft op te stellen. Deze overeenkomst loopt in maart 2022 af. Op 23 februari 2022 heeft de belastingdienst bevestigd dat de vaststellingsovereenkomst wordt verlengd voor een periode van vijf jaar.

5.9 Enkelvoudige jaarrekening: balans per 31 december 2021 (voor winstbestemming)

Bedragen in euro's

	Ref.	31-12-2021	31-12-2020
Materiële vaste activa		321.662.239	349.524.185
Deelneming Movenience B.V.	5.10.2	542.439	514.385
Vaste activa		322.204.678	350.038.569
Vorderingen		1.601.753	1.479.755
Vorderingen op deelnemingen		104.204	92.624
Liquide middelen		20.698.888	24.028.444
Vlottende activa		22.404.845	25.600.823
Totaal activa		344.609.523	375.639.392
Gestort en opgevraagd kapitaal		66.140.280	76.140.000
Wettelijke reserve		-	418.092
Overige reserves		418.092	-
Onverdeelde winst		10.621.267	8.553.371
Eigen vermogen	5.10.3	77.179.639	85.111.463
Langlopende schulden		237.378.574	260.657.146
Kortlopende schulden	5.10.4	30.051.310	29.870.783
Totaal passiva		344.609.523	375.639.392

5.10 Enkelvoudige jaarrekening: resultatenrekening 2021

Bedragen in euro's

	2021	2020
Tolopbrengsten	30.353.857	28.653.330
Exploitatiebijdragen	23.278.571	23.278.571
Overige bedrijfsopbrengsten	342.845	304.325
Totaal bedrijfsopbrengsten	53.975.273	52.236.226
Salarissen, pensioenen en sociale lasten	4.456.445	4.492.590
Uitzendkrachten	812.307	787.525
Afschrijvingen	30.137.177	30.157.115
Overige bedrijfskosten	7.976.131	8.187.668
Totaal bedrijfslasten	43.382.060	43.624.898
Saldo van de financiële baten en lasten	-	-
Aandeel in winst/verlies van deelnemingen	28.054	-57.957
Resultaat voor belastingen	10.621.267	8.553.371
Belastingen	-	-
Resultaat na belastingen	10.621.267	8.553.371

5.10.1 Toelichting op de balans en resultatenrekening van de enkelvoudige Jaarrekening

De enkelvoudige jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving.

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling voor de enkelvoudige jaarrekening en de geconsolideerde jaarrekening zijn gelijk. Deelnemingen in groepsmaatschappijen worden gewaardeerd volgens de netto vermogenswaarde in overeenstemming met paragraaf 5.4 van de geconsolideerde jaarrekening. Voor de grondslagen van de waardering van activa en passiva en voor de bepaling van het resultaat wordt verwezen naar de opgenomen toelichting op de geconsolideerde balans en winst- en verliesrekening.

Deelnemingen

Deelnemingen in groepsmaatschappijen en overige deelnemingen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de nettovermogenswaarde methode. Invloed van betekenis wordt in ieder geval verondersteld aanwezig te zijn bij het kunnen uitbrengen van 20% of meer van de stemrechten.

De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening. Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, wordt deze op nihil gewaardeerd. Indien en voor zover de WST in deze situatie geheel of gedeeltelijk instaat voor

de schulden van de deelneming, dan wel het stellige voornemen heeft de deelneming tot betaling van haar schulden in staat te stellen, wordt een voorziening getroffen.

Vorderingen op deelnemingen

De onder financiële vaste activa opgenomen vorderingen worden gewaardeerd tegen de reële waarde van het verstrekte bedrag, gewoonlijk de nominale waarde, onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen.

5.10.2 Deelneming in Movenience B.V.

Op 21 juni 2007 is dochteronderneming Movenience B.V., statutair gevestigd te Goes, opgericht. Sinds 2016 bezit de WST 100% van de aandelen van Movenience.

Bedragen in euro's

Stand per 1 januari 2021	514.385
Uitkering dividend	-
Resultaat boekjaar 2021	28.054
Stand per 31 december 2021	542.439

5.10.3 Eigen vermogen

Het maatschappelijk kapitaal van de WST bedraagt € 78,18 mln., opgebouwd uit twee miljoen (gewone) aandelen met een nominale waarde van € 39,09 per stuk. Hiervan is per 31 december 2021 € 66.140.280 geplaatst en volgestort. Alle geplaatste en volgestorte aandelen zijn in handen van de Provincie Zeeland.

In de aandeelhoudersvergadering van 2 december 2020 is besloten het geplaatste kapitaal van de WST te verlagen. Begin 2021 is de nominale waarde van een aandeel gewijzigd van € 45,00 naar € 39,09 per stuk. Het kapitaal van de WST is hierdoor verlaagd met € 9.999.720,-. Dit bedrag is in 2021 uitgekeerd aan de aandeelhouder die de boekwaarde van de financiële vaste activa "deelneming NV Westerscheldetunnel" heeft verlaagd met € 9.999.720,-.

De 'Wettelijke reserves' zijn ontstaan naar aanleiding van de invoering van de euro. De aandelen zijn destijds geconverteerd van 100 gulden per stuk naar € 45 per stuk. Voor het ontstane verschil is een niet uitkeerbare reserve als bedoeld in artikel 67a, derde lid, van boek 2 van het Burgerlijk Wetboek gevormd. Door de wijziging in de nominale waarde van de aandelen is deze reserve in 2021 vrijgevallen, het saldo is toegevoegd aan de overige reserve.

Het verloop van het eigen vermogen gedurende 2020 en 2021 is als volgt:

Bedragen in euro's

	Gestort en opgevraagd kapitaal	Wettelijke reserve	Overige reserve	Onverdeelde winst	Totaal
Per 31 december 2019	76.140.000	418.092	-	15.129.779	91.687.871
Resultaat boekjaar 2020				8.553.371	8.553.371
Uitkering dividend 2019				-15.129.779	-15.129.779
Per 31 december 2020	76.140.000	418.092	-	8.553.371	85.111.463
Verlaging kapitaal	-9.999.720				-9.999.720
Mutatie wettelijke reserve		-418.092			-418.092
Mutatie overige reserve			418.092		418.092
Resultaat boekjaar 2021				10.621.267	10.621.267
Uitkering dividend 2020				-8.553.371	-8.553.371
Per 31 december 2021	66.140.280	-	418.092	10.621.267	77.179.639

Het saldo van de winstreserve op de enkelvoudige balans per 31 december 2021 is als volgt te specificeren:

Bedragen in euro's

Winstreserve per 31-12-2020	8.553.371
Uitkering dividend 2020 (in 2021)	-8.553.371
Resultaat 2021	10.621.267
Onverdeelde winst per 31-12-2021	10.621.267

De directie stelt voor de gehele winstreserve van € 10.621.266 uit te keren.

5.10.4 Kortlopende schulden

In het saldo per 31-12-2021 (€ 30.051.310) is een bedrag van € 4.500.000 een kortlopende schuld aan Movenience.

5.11 Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

Aansprakelijkheid bij een fiscale eenheid

De WST vormt met Movenience een fiscale eenheid voor de omzetbelasting. Op grond van de standaardvoorwaarden zijn WST en de dochteronderneming ieder hoofdelijk aansprakelijk voor door de combinatie verschuldigde belasting.

Concessieovereenkomst

Met Movenience is een concessieovereenkomst overeengekomen waarin is opgenomen dat de WST per t-tagpassage een vast bedrag aan Movenience vergoed. Deze concessieovereenkomst loopt tot 1 januari 2022. Tegenover deze vergoeding staan lagere uitvoeringskosten bij de WST. Sinds 1 januari 2018 bedraagt de vergoeding € 0,250. Het tarief in 2021 is eveneens € 0,250, in 2022 stijgt het tarief naar € 0,255.

Borssele, 19 mei 2022

Directie N.V. Westerscheldetunnel

Drs. H.T.W.J.M. Schoenmakers MMO

Raad van Commissarissen

Drs. Ing. J.W. Hollestelle-van Rooijen

Drs. J.A.M. Koole

Ir. B.G.M. Voorhorst MBA

6 Overige gegevens

De statutaire regeling voor de winstbestemming is als volgt (artikel 30 statuten):

De winst staat ter beschikking van de algemene vergadering.

Uitkeringen kunnen slechts plaatshebben tot ten hoogste het uitkeerbare deel van het eigen vermogen.

Uitkering van winst geschiedt na de vaststelling van de jaarrekening waaruit blijkt dat zij geoorloofd is.

De directie kan, met inachtneming van het dienaangaande in het tweede lid bepaalde, besluiten tot het doen van tussentijdse uitkeringen.

De algemene vergadering kan, met inachtneming van het dienaangaande in het tweede lid bepaalde, besluiten tot uitkeringen ten laste van een reserve.

De vordering van de aandeelhouder tot uitkering vervalt door een tijdsverloop van vijf jaren.

Aan de Algemene Vergadering van
N.V. Westerscheldetunnel

Baker Tilly (Netherlands) N.V.
Stationspark 8b
Postbus 85
4460 AB Goes

T: +31 (0)113 24 20 00
F: +31 (0)113 24 21 99

goes@bakertilly.nl
www.bakertilly.nl

KvK: 24425560

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2021

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2021 van N.V. Westerscheldetunnel te Borssele gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van N.V. Westerscheldetunnel per 31 december 2021 en van het resultaat over 2021 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2021;
2. de geconsolideerde en enkelvoudige resultatenrekening over 2021;
3. het geconsolideerde kasstroomoverzicht 2021; en
4. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van N.V. Westerscheldetunnel zoals vereist in de Wet toezicht accountants-organisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het profiel;
- de kerncijfers;
- het verslag van de Raad van Commissarissen;
- het verslag van de directie; en
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat; en
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het profiel, de kerncijfers, het verslag van de directie en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. De Raad van Commissarissen is verantwoordelijk voor het opstellen van het verslag van de Raad van Commissarissen.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening**Verantwoordelijkheden van de directie en de Raad van Commissarissen voor de jaarrekening**

De directie is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is de directie verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directie afwegen of de vennootschap in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de directie de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directie het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

De directie moet gebeurtenissen en omstandigheden, waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vennootschap haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Commissarissen is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de vennootschap.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel. Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben, waar relevant, professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directie en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de directie gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de vennootschap haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een vennootschap haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de Raad van Commissarissen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Goes, 31 maart 2022

Baker Tilly (Netherlands) N.V.

Was getekend
drs. A.R.M. Peelen RA